

Kulturdepartementet
v/ avdelingsdirektør Tore Aas-Hanssen
postmottak@kud.dep.no

Oslo, 27. juni 2011

Innspill til ordningen garantert minsteinntekt

Vi viser til kontakt med avdelingsdirektør Tore Aas-Hanssen, og ønsker med dette å komme med innspill til konkrete løsninger som etter vårt skjønn vil gi en mer velfungerende ordning og fjerne svakheter ved gjeldende ordning. Vi tror at dersom GI ordningen videreutvikles og forbedres, så vil den kunne bli en svært god ordning, særlig mht. å dyrke og utvikle kunstnerskap.

I vårt brev av 3. desember 2010, trakk vi frem følgende prinsipper for en forbedring av ordningen:

- Det må være mulig for GI-mottakerne å oppnå et samlet lønnsnivå tilsvarende andre yrkesutøvere på likt utdanningsnivå.
- Systemet skal stimulere til økte egeninntekter.
- Systemet bør ta høyde for at kunstneren kan ha svært varierende inntekt fra ett år til et annet.
- Det må tas hensyn til den oppsiktsvekkende dårlige veksten i garantiinntekten fra 1992 til i dag.

Forslag til konkrete løsninger

1. GI koples til grunnbeløpet i folketrygden, og fjernes fra det statlige lønnsregulativet. I forhold til dagens nivå på lønnstrinn 1 vil da maksimal garantiinntekt tilsvare om lag 2,75 G. Dette vil forhindre en slik sterk forvitring av garantiinntekten som man har sett etter 1992.
2. Fribelegget økes til 3G. Dette vil stimulere til økte egeninntekter, og tar samtidig høyde for svært varierende inntekter fra det ene året til det andre. Det vil da bli mulig for GI-kunstneren å oppnå et gjennomsnittlig lønnsnivå tilsvarende yrkesutøvere på likt utdanningsnivå. Et romslig fribelegget sikrer forutsigbarhet for GI-innehaverne, og vil gjøre ordningen vesentlig lettere å administrere både for kunstnerne og Statens Kunstnerstipend. Dette vil også minimere eventuell tilpasningsatferd. Dagens fribelegget på 1G må for øvrig anses som "spist opp" av den dårlige veksten i garantiinntekten, som vi redegjorde for i ovennevnte brev.
3. Avkortingsprosenten på egeninntekter utover fribelegget settes ned til 30 %. Dette betyr i praksis at kunstner beholder om lag halvparten av disse egeninntektene etter skatt, mens den andre halvparten av nettoinntektene fører til avkortning av garantiinntektsutbetalingen to år senere. Denne avkortningsprosenten vil i større grad enn dagens stimulere til økte egeninntekter.

Kostnadseffekter av forslagene 1-3

1. Dette har ingen kostnadseffekt per i dag. Fremtidig effekt vil være begrenset av differansen mellom prosentuell utvikling av grunnbeløpet og lønnstrinn 1.
2. Statens kunstnerstipend (SKS) har stipulert at med et fribelegget på 3G vil om lag 96 % av GI-innehaverne få utbetalt maksimal GI (mot dagens 70 %). SKS estimerte den totale kostnaden i 2010 til 104 millioner kroner + arbeidsgiveravgift, en økning på 10 millioner.
3. Dette har vi ikke fått beregnet, men vi antar at kostnadene her vil være relativt marginale, gitt at en stor majoritet av kunstnerne ikke vil nå taket på fribelegget på 3G.

Øvrige kartlegginger

I forlengelsen av Norske Kunsthåndverkeres initiativ om nye statistiske utkjøringer fra Kunstnerundersøkelsen 2008, utarbeider vi i samarbeid med SKS og sosiolog Jon Øien en omfattende kartlegging av egeninntekter 1998-2008, for å se nærmere på effekten av innføringen av fribeløpet i 2002-04. Dette fremkom ikke av det tidligere fremlagte materialet fra SKS, siden inntekter mellom null og fribeløp her ble satt til null. Dette arbeidet og en tekstanalyse av de nye funnene fra Kunstnerundersøkelsen antas ferdigstilt i august, og vil oversendes KUD umiddelbart.

Vi arbeider også med kvalitative kartlegginger av GI-innehavere, som også vil oversendes når de er ferdige.

Vi imøteser fortsatt god dialog i saken.

Vennlig hilsen forhandlingsutvalget v/

Lise Stang Lund, styreleder Norske Kunsthåndverkere (leder av utvalget)

Anne Oterholm, leder Den norske Forfatterforening

Hilde Rognskog, styreleder Norske Billedkunstnere

Jan Terje Helmlı, juridisk rådgiver Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening

Initiativet er støttet av følgende organisasjoner:

Norske Billedkunstnere

Norske Kunsthåndverkere

Forbundet Frie Fotografer

Den norske Forfatterforening

Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere

Norske Dramatikeres Forbund

Norsk Oversetterforening

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening

Musikernes fellesorganisasjon

Norsk Komponistforening

NOPA - Norsk forening for komponister og tekstforfattere

Norsk Skuespillerforbund

Norsk Sceneinstruktørforening

Norske Scenografer

Norske Dansekunstnere

Norsk filmforbund

Norske arkitekters landsforbund

Kopi: Statens kunstnerstipend